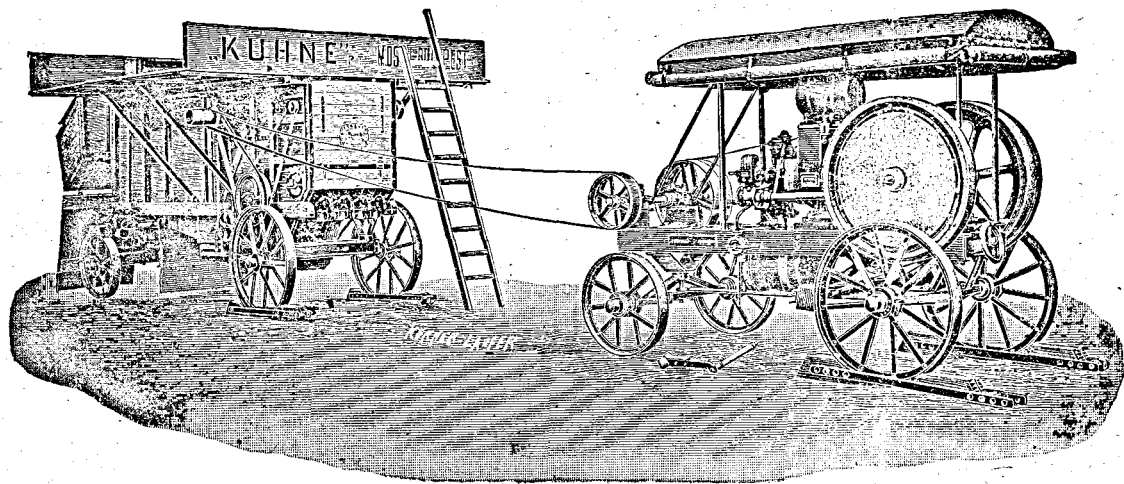

Mótorhajtású cséplőkészletek elsőrendű kivitelben.

Mindennemű egy- és többsoros kapálóeszközök, javított rendszerű „1912” Osborne fűkaszálógépek, leg-tökéletesebb New-Osborne kévekötő-aratógépek, sortrá-gyázó „Royall Drill” vetőgépek

beszerezhetők

'KÜHNE' mezőgazdasági gépgyár t. i. **Moson.**

FŐRAKTÁR:

BUDAPEST, VÁCI-KÖRUT 57/a.

2012

Fiókok saját kezelésben:

Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

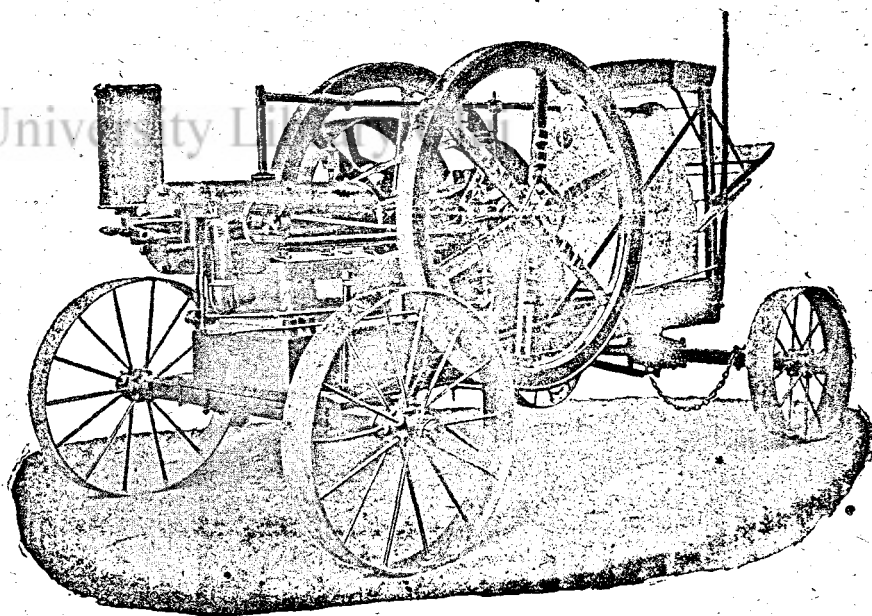
I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

mert szerkesztük oly egyszerű, hogy a kezelést a leggyorsabb bérásra lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, daráló gép, répavágó, körfűrész, tengerimorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengeriszártépőgép, tengerimorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:
International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

Mindennemű

Gazdasági gépek, eszközök és anyagok

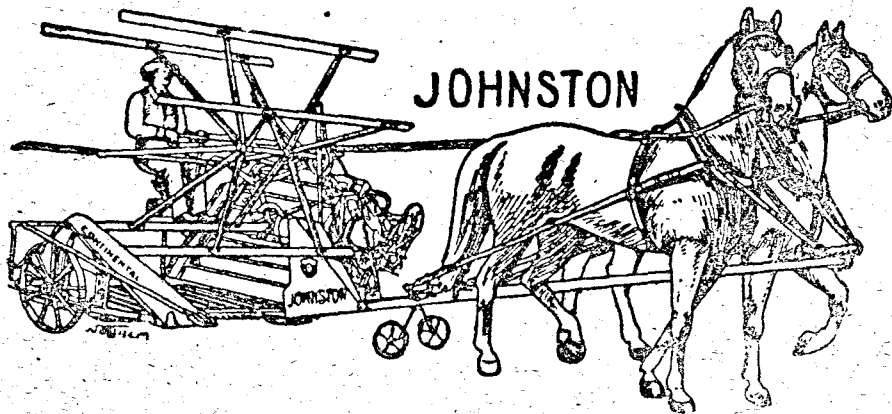
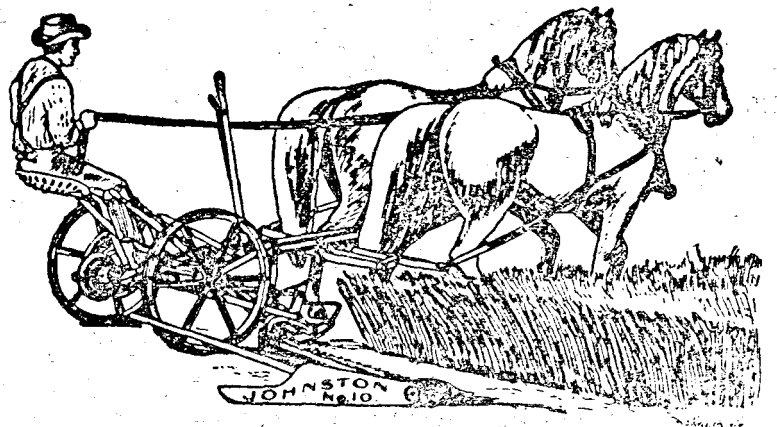
legelőnyösebb beszerzési helye a

Székely Gazdák Szövetkezete, Marosvásárhelyt

Kühne mosoni gépgyára és **Mc. Cormick** arató-gépgyár erdélyrészi vezérképviselője.

Elsőrendű borsajtókat, szőlőzuzókat, ekéket, vetőgépeket és boronákat, továbbá tárcsás-boronákat, kukoricaszártépőgépeket készletben tartunk s azonnal szállíthatunk.

Az eredeti amerikai
„Johnston” kévekötöző,
 marokrakó-
 aratógépek, fűkaszálók és
 szénagyűjtőgereblyék

tökeletes munkájuknál, mint
 egyszerű és tartós szerkezetüknél fogva,
 minden gazda elismeri, hogy
 az első helyet foglalják el.

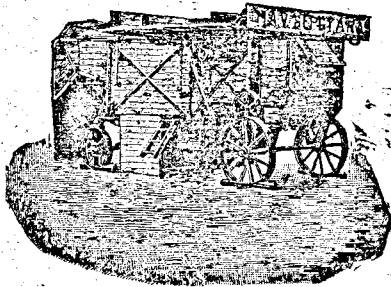
Ajánlattal és ábrás leirással készséggel szolgál:

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

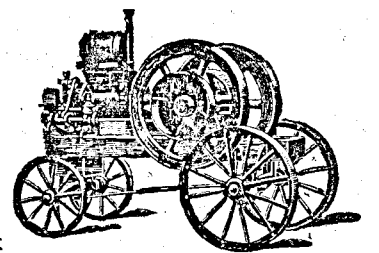
Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. szám.

2672

**Az állami gépgyár
 gyártmányai.**

Acélkeretű, golyóscsapágyas cséplőgépek, 10 légkörnyomásra szerkesztett lokomobilok.

Legujabb rendszerű államgépgyári **benzinmotorok** karburátorral.

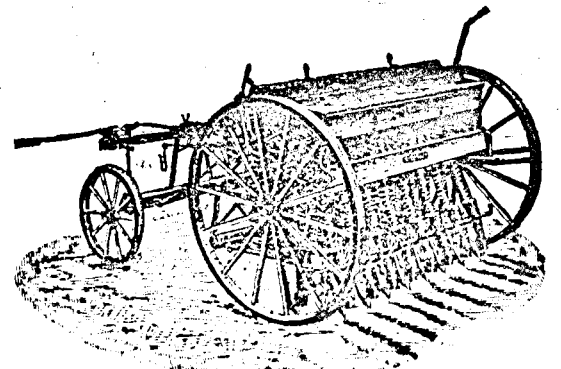
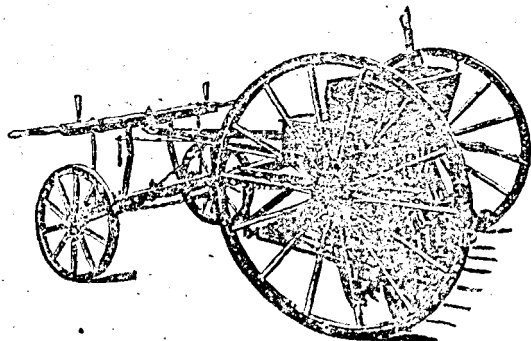
Utimozdonyok, gőzekék,
 aratógépek, fűkaszálók,
 államgépgyári félstabil
 compound gőzgépek.

Rendkívül olcsó üzemű államgépgyári

szívógázlokomobilok.

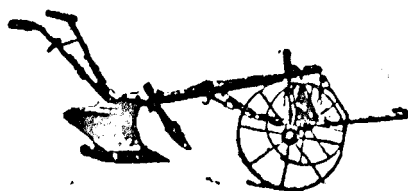
A Losonci Mezőgazdasági Gépgyár Rész-
 vénytársaság gyártmányai:

Losonci tolóhengeres,
Rekord meritókanalas rendszerű
 és szab. **Rekord II.**
 kombinált vetőgépek. — Különleges
répavetőgépek.

Kalmár-féle gabonatisztító rosták. Malomberendezések.

Resicai ekék, boronák.
 Laas-rendszerű répakapák.
 Különféle talajmívelő eszközök stb.

Részletes árjegyzékkel és ajánlatokkal szívesen szolgál:
 A Magyar Kir. Államvasútak Gépgyárának

Vezérügynöksége.

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám. 2021

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFÓN SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Az erdélyi falu fejlesztéséről. *Borona*. 215
A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése. 216
Közgazdasági értekezlet Kolozsváron. A kolozsvári tőzsde. 217

Kormányintézkedések:

- Méhészeti tanfolyam. — Az állategészségügyi törvények revíziója. — A gazdasági egyesületek segélyezése. 218

Vegyes közlemények. 218

Hírdetések.

Az erdélyi falu fejlesztéséről.

Az O. M. G. E. szocialis bizottságában május hó 3-án Rubinek Gyula előadást tartott „A falu” címmel. Öröndetes, hogy a magyar gazdasági élet ezen legtekintélyesebb testületében is szőnyegre kerül a magyar falu eszméje, megtanácskozzák az ideális község fejlesztésének terveit, a mai falusi tespedt társadalom szervezésének erkölcsi és anyagi, szocialis és gazdasági jólétének, emelésének módozatait.

Nagyon fontos téma ez, hiszen az ország legszélesebb keretét öleli fel: így nem ártana ha az Omgeből az eszme-csírák szédobathnának az ország minden gazdasági együletében és társadalmi körébe, sőt falusi gazdaköreibe is, hogy mennél többen szólhassanak hozzá ezen nagy eszme-körhöz. Ez vétette kezembe a tollat, amidőn az Omge szocialis bizottsága elé a következő eszme futtatást terjesztettem be. A hegyvidéki — legtöbbször vegyes ajku — falu ma általán *szegénynek* mondható. Nemcsak anyagiakra érthető ez, de erkölcsi és szellemi életekben is, van benne község háza, templom, iskola, ezeket uralják a jegyző, pap s tanító és ezen három egység körül helyezkedik el a nagyobbára földmivelő és állattenyésztő nép, 500—1000—1500 lélekszámmal, — *élet működésük* a mindennapi kenyér szerzése legegyszerűbb törvényei, a község házából elhangzó rendeletek, a szolgabirói hivataltól csendülő parancsszó, a csendőrszurony időközönkénti villogása, a városi bankváltó kereset emésztő intői, kevésbé a prédikatori szék-ből hangzó falusi morál tanítás, még kevésbé

az iskola padjáról ragadt ABC tudomány szerény maradványai irányítják a »háza« legszélesebb, de legalsóbb rétegének, a falu népeinek — mondom — mindennapi élet működését.

A holnap meg él a *ma* munkájából, a holnapután a jó Isten kezében van — a fiuk, unokák és dédunokák jövője, fejlődése, *nemzeti* megerősödése ilyen *ma* ből nem látszik biztosítottnak!

Mit kell hát tenni? hozzá kell fogni a falusi társadalmi, közgazdasági élet rendszeres fejlesztéséhez, kiépítéséhez, a következő berendezkedésekkel, intézményekkel, ahogy itt némilég rendszerbe foglalva csoportosítom:

I. Társadalmi berendezkedések:

1. Olvasókör, kisközségekben;
2. Gazdakör, nagyobb községekben, mindkettő népkönyvtárral;
3. Hitelszövetkezet;
4. Fogyasztási szövetkezet, értelmes faluban és ahol bolt uzsora van;
5. Állattenyítő és állatbiztosító szövetkezet, ez ujjabb dolog, de a mai hegyvidéki nép a legjobban megérti;
6. Tejszövetkezet a városok melletti falukon, távolabb *vajszövetkezet*, ha a nép még nem ismeri a hamisításokat;
7. Beszerzési vagy értékesítő *társaság*, valamely fenti szervezet keretében;
8. *Gazdaszövetség*, kis falukon, ahol fenti intézmények a szellemi és anyagi erők hiánya miatt még nem szervezhetők, de egy Gazdaszövetség keretében kisebb méretben egyik-másik »ad hoc« keresztül vihető. Ez a »mindenes« falu segítő intézmény külön tanulmány tárgya még.

II. Emberbaráti berendezkedések:

9. Falusi gyermek óvás, gyermek kertek;
10. Ismétlő iskolák, valamelyes háziipari vagy háztartási tanfolyammal;
11. Falusi *nőegylet*: hetenként felolvasó estélylyel, háztartási tanításokkal, (próba főzések tejkezelés, vetemény és virágkertészet, ruha szabás és varrás, betegápolás, templom és temető diszítés stb.)

12. Tűzoltólegény csoport;
13. Temetkezési egylet, esetleg a Gazdakör alcsoportja;
14. A *kalács* (bajban egymáson közös erővel való segítés) fentartása.

III. Községi berendezkedések:

15. *Népház* a fent elősorolt intézmények befogadása-a, itt folyik le a falusi tömeg élet minden mozzanata stb.
16. *Utca csinosítás*: fasorok, árok tisztítás, előkert kultúra, gyalog járda, egyszóval ki-ki a maga háza előtt rendezzen;
17. Községi betegszoba és szegényház;
18. Községi vízvezeték vagy közkut;
19. Községi közvilágítás;
20. Községi kőbánya, kavicsbánya, betontelep létesítése az okszerű építkezés előmozdítása okából;
21. Forgalmas helyeken községi hidmérleg felállítása;
22. Községi takaréknagyár vagy gazdaköri kölcsön nagtár.

IV. Közös gazdasági berendezések:

23. Községi apaállat istálló és szertár;
24. Határ- és legelőrendtartás;
25. Községi vagy járási falkolák és szőlőoltvány telepek, gazdasági ismétlőiskola;
26. Közös kender áztatók, ez alkalmi nyári fürdő vagy fehér ruha mosó hely;
27. Határ utak építése, határ fásítás, vízmosáskötés és patak szabályozás;
28. Községi malom, olajütő, gazdaköri pálinka főző, gyümölcs aszaló.

V. Népművelő és mulattató intézmények:

29. Legény dalkör és női énekkar;
30. A népházban vagy olvasó körben időnként felolvasás, szavalás, mesemondás, téli háziipar, minden hónapban egyszer köztánc, paraszt színház, egyszerű meséjű darabbal;
31. *Zenebanda* (nagyon fontos az iskolából kikerült síheder fiatalság továbbnevelése és összetartása);
32. Gazdaköri tekepálya;
33. *Gazdasági versenyek*: állatdíjazás, lovas verseny, fejési verseny, szántás verseny; sor-

Adriance fűkaszálógépek

vezérképviselője a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

kapa verseny, gépvető verseny, gyümölcs- és szőlőoltó verseny, stb.;

34. *Egy-két napos tanulmányi kirándulás* fejlettebb viszonyokkal bíró vidékekre;

35. *Gyermek kiállítás és verseny.*

VI. Óvó intézkedések:

36. Szombat estétől hétfő reggelig a falusi korcsmák zárva maradjanak;

37. Idegen ügyökök és házalók csak a községi előjáróság igazolványával működhetnek;

38. *Béke bíróság*, hogy az ügy is minden kis dologért veszekedésre hajló nép ne szoruljon ügyvédre;

39. A faluba érkező tömeg olvasmányok közigazgatási ellenőrzése;

40. Homestead;

41. Munkássegítő pénztár népszerűsítése.

Természetesen mindent nem lehet minden faluban meg csinálni, de a sokból a helyi viszonyok szerint a legszükségesebbeket meg kellene tenni. Egyik vidéken ez az intézmény válik be, másfelé a másik.

A falu reneszánsznak mik az elő feltételei?

A nép, a lakosság műveltségén, hajlandóságán és különösen tradícióján túl minden a *falui urain és vezetőin múlik!* S ott ahol ezek a falusi közigazdaság és társadalom tudomány elveivel nincsenek tisztába, arra őket oktatni kell és pedig:

a) közigazgatási tanfolyamokon tanítandó a falusi magyar gazdasági szociológia, ugy is már-már jogi tultengésben szenved a tanrend: pedig a falusi jegyző kenyérrel akar élni és nem s-ból;

b) a papneveldeken, tanítóképezdeken, gazdasági iskolákban szintén rendes tantárgynak veendő fel. A mai nemzedék érdekében:

c) mindenféle földművelési és tanítói szünidei tanfolyamokon a falusi szociológia elveit taníttassanak;

d) jegyzők, papok, tanítók és más falusi urak részére 3 napos szociológiai tanfolyamok rendezendők minden megyei gazdasági egylet által;

e) az Omge szokásos téli vidéki előadásai helyett erről tartsanak előadást az intelligenciának — mert már erősen divat a falu régi urainak az abszентizmusa,

f) ha a pap, tanító, jegyző stb. eredményes szociális munkát végez falujában — az államháztartásból 100—200—300 korona évi tiszteletdíjban részesítendő, rendszeres fizetés jellegével. A politikai szolgálatok nem sorolhatók a szociális működés körébe.

Ime, a módok, eszközök, irányok, berendezkedések — melyekkel a hegyvidéki falu fejlesztését megkezdeni, elősegíteni és állandósítani lehet — a rendszeres kísérlet, utmutatás és példaadás megvan a m. kir. földmiv.

velésügyi Ministerium u. n. kirendeltségeinek 15-éves működésében — mert a Kárpátok tövében köröskörül 19—20 hegyvidéki vármegyében minden jó indulatu faluban megtalálunk a fent elsoroltakból 1—2 intézményt, aktíot; mozgalmat — és már biztos eredményt is! Vaskös jelentések számolnak erről, tönkre ment uzsorások, bezárt falusi korcsmák tanuskodnak s a szövöttekzetek folyton javuló mérlegei stb., hát a gazdálkodás száz ágában nincs-e javulás?

Vissza a faluba uraim, és vissza a föld népéhez — mert közeledik az általános választói jog. Borona.

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése.

A Magyar Gazdaszövetség tagjainak nagy érdeklődése mellett tartotta meg rendes évi közgyűlését, amely *Darányi Ignác* elnöklété alatt teljesen függetlenül a siófoki nagygyűléstől leginkább a szövetségnek az alapszabályok szerint a közgyűlés elé utalt ügyeivel foglalkozott.

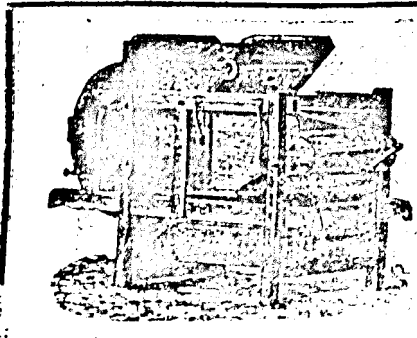
Darányi Ignác elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, rövid visszpillantással a mult esztendő eseményeire, köszönetet mond elnök társainak a tapasztalt támogatásért, elismeréssel szól *Bernát István* igazgatónak a Szövetséggel összetörnt kiváló munkásságáról, *Meskó Pál* titkár tevékenységéről, mely csak fokozódott a Gazdaszövetség szerkesztésének átvételéről, majd pedig a tisztikar lelkes munkásságáról. Megemlékezővén a siófoki nagygyűlésről, jelzi, hogy ott három lényeges kérdés képezi a tárgyalás anyagát. A *mezőgazdasági termelés védelméről* *Bernát István*, a *birtokpolitikáról* *Meskó Pál*, a *gazda jövedelméről és a mezőgazdasági termények értékesítéséről* *Óváry Ferenc* orsz. képviselő tart előadást. Ez utóbbi tárgyhoz füzve további megjegyzéseit, megállapítja az elnök, hogy az utóbb kötött kereskedelmi szerződések számláját majdnem kizárólag a magyar gazdaközönség fizette meg és éppen ezért, ha a csatát elveszteni nem akarjuk, már most szervezkedni kell a magyar gazdaközönségnek. Közeledvén az 1917. esztendőhöz, az előmunkálatok már legközelebb folyamatba tétetnek és már most kell számbavenni, hogy egész mezőgazdasági berendezésünk a mai védővamos rendszeren alapszik. Joggal várunk kormányunktól olyan erélyes állásfoglalást, a minövél a német kancellár megnyugtatta a nemzeti termelést, kijelentvén, hogy biztosítani fog a mai vámrendszer sértetlen fenntartása. Ezen vámrendszeren alapszik egész gazdasági életünk egyensulya, ha ennek a megbolygatása sikerülne, ez nemcsak a magyar mezőgazdaságnak jelentené a katasztrófáját, hanem különbség nélkül osztozna ebben az egész ország, még azokaz ipari és

kereskedelmi körök is, melyek nem áallják a tulzó osztrák követeléseket támogatni, ahelyett, hogy bennünket támogatnának. Érinti ezután a nemzeti birtokpolitika nagy kérdését, mely Siófokon szintén szóba kerül. Rokonszenvvel fogadta a Magyar Gazdaszövetség az altruista-intézet megalkotását, melyet elsőnek gróf *Károlyi Sándor* követelt. Ettől az intézménytől sikert és eredményes munkásságot csak ugy lehet várni, ha az a Magyar Gazdaszövetséggel és a gazdatársadalom szervezeteivel karöltve és azokkal teljes összhangban fog működni. A bérlőszövöttekzetekkel nincs megoldva minden, amit birtokpolitika alatt értünk. Ha Magyarországon nincs meg az az erő, hogy megalkossa a telepítési törvényt, a megfelelő áldozatokkal és mindenféle ellenáramlat leküzdésével, akkor nemcsak Erdélyről kell lemondania, de a lemondásoknak véghetlen hosszú sorozata tűnik fel mint bizonyosság, az ország előtt. A miniszterelnök bemutatkozó parlamenti beszédében a készülő törvényjavaslatok egész hosszú sorozatát tárta fel és ezek között nem foglaltatott a telepítési és parcellázási törvényjavaslat. Ily körülmények között mindnyájunknak kötelessége minden politikai szempont félreértésével közös törekvéssel odahatni, hogy a rég sürgetett és a trónbeszédben is bentfoglalt telepítési és parcellázási törvény megalkottassék. A részletekre nézve minden kormánynak meg lehet a maga nézete és álláspontja, de azt, hogy ez a törvény megalkottassék, igenis jogunk van követelni és nemcsak jogunk, de kötelességünk is sürgetni azokat az áldozatokat, amelyek fájunk fenntartásához elengedhetetlenül szükségesek.

A rendkívül nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után a közgyűlés tudomásul vette a zárószámadásokat, minden irányban megadva a felmentvényeket, majd elfogadták a költségvetést a folyó évre. Azután sorra kerülvén a választás, *Emödy József* indítványára a közgyűlés újból megválasztotta a mostani elnökséget, az igazgatóválasztmányban megüre sült helyeket a következőkkel töltötte be: *Darányi Kálmán*, *Högyész István*, *Hunkár Dénes*, *Miklós Ödön*, *Óváry Ferenc*, *Pajor Ignác*, báró *Putheany Géza*, *Rodiczky Jenő*, *B. Molnár István* és *Végh Jenő*.

Miután az egyéb elfoglaltatása által elszólított *Darányitól* az elnöklést *Bujonovics Sándor* alelnök vette át, *Mezey Gyula* tartotta meg birtokpolitikai előadását.

Előadó ez alkalommal a birtokpolitikának kizárólag azon részeivel foglalkozik, amelyek a telepítés fogalma alá foglalhatók. A telepítés, belefoglalva az ingatlan feldarabolásainak kérdését és a bérlési és járadékrendszer utján eszközölhető telepítési módokat, csak egy olyan organikus törvénnyel oldható meg sike-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európasszerte első helyen elismert kiténö szerkezetű és logoesőbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

En évi ajándékainkról szíveskedjék ingyen irjogyzókat kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde. Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökege

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

resen, mely teljes világossággal szabja meg a követendő utakat s a pénzbéli fedezetekről, elővételi jogokról is megfelelően gondoskodik. Egy ily törvényalkotás Darányi Ignác volt földmivelésügyi miniszter nagy arányu munkásságával teljesen elő is van készítve. A mezőgazdasági statisztikának ide vonatkozó része, az 1900. és 1903. évi nagy szaktanácskozmányok igen becses adatgyűjtése, az 1909-ben benyújtott nagyszabású törvényjavaslat s végül a Magyar Társadalomtudományi Egyesület 1910/11. évi munkálatainak erre vonatkozó tanulmányai teljesen tisztázzák a kérdést, a nemzetiségi pénzügyi tervszerű munkája pedig felette sürgőssé teszi annak megoldását. A statisztikai anyag összegyűjtése folyamán kimutatja, hogy Magyarországon újabb időben már az összes gazdaságok 54 százalékára megy fel a törpebirtokok száma, a középbirtokok pedig az 1 százalékot sem éri el (0.83 százalék). A 45 százaléknyi kisbirtokból pedig (5 holdtól 100 holdig) majdnem 20 százalék az 5-10-ig terjedő kisgazdaságok száma, melyek a mi külterjes gazdálkodási viszonyaink közt már csak törpebirtok számba mennek, ez tehát circa 73 százalék. Előadó kimutatja ezekből, hogy nálunk azok a birtokkategorikák fogytak meg leginkább — az erős parasztbirtok és a középbirtok —, melyek a nemzetpolitikai, gazdasági és társadalmi életében a legfontosabb vezető, s a legfelsőbb és legalsóbb rétegek közti összekötő szerepre hivatva. Ez egyenesen arra int, hogy a meglévő középbirtokok és erős kisgazdaságok fenntartására s újak képzésére törekedjünk, egy jól megalapozott telepítési törvény útján. A feladat többi részeit is felölve, szükségesnek jelzi a telepítési törvényt gazdasági, társadalmi és nemzeti szempontból a birtok megosztási és népesedési viszonyok javítása érdekében. A birtokpolitika irányítását állami feladatnak tartja s így a telepítést és birtokfeldarabolásokat is első sorban. Tért akar adni a magánvállalkozásnak is, de az üzérkedés és kizsákmányolás lehetőségének teljes kizárásával, tehát állami engedély alapján, az állam felügyelete alatt és ellenőrzése mellett. A feladat természete hozza magával: hogy az állam is csak azon esetben járhat el elegendő sikerrel, ha részére a korlátolt forgalmu birtokokra, s a végrehajtás útján árverés alá jutó birtoktestre az elővásárlási jog biztosított. A járadék rendszer útján való birtokmegtartás és birtokszerezés lehetőségét, a holtkezi és hitbizományi birtokoknak bérlőtársulatok és bérlőszövetkezetek, tehát úgy nevezett ideiglenes telepítés útján való kedvezőbb kihasználását és ez uton kis birtokosoknak és törekvő, takarékos mezőgazdasági munkásoknak haszonbérlet alapján földhöz jutását is egy jó telepítési törvény biztosíthatja leginkább. A feladat megoldása végelemzésében pénzkérdés lévén, egy a feladattal arányban álló nagy telepítési alap létesítése kiválóan sürgős szükség.

Ezek kapcsán előadó a következő határozati javaslatot terjeszti elő.

„Mondja ki a Gazdaszövetség közgyűlése, hogy a nemzeti érdekeknek politikai, közgazdasági és társadalmi tekintetben egyaránt megfelelő telepítési törvény alkotását sürgősen szükségesnek tartja és annak megalkotása iránt a miniszterelnök útján az egész kormányhoz felterjesztést intéz.”

Nagy figyelemmel hallgatott előadásért az elnök mondott köszönetet Mezey Gyulának. A következő tartalmas vitában Rubinek Gyula, gróf Bethlen István és György Endre vettek részt, miután Bujanovics Sándor elnök a közgyűlést berekesztette.

Közgazdasági értekezlet Kolozsváron

A kolozsvári tőzsde.

Kolozsvár város közgazdasági szakbizottsága a kolozsvári tőzsdéről szóló törvény megvitatása céljából a múlt hét pénteken értekezletet hívott egybe. Az értekezleten képviselve voltak az iparosok, kereskedők pénzmezeiek és a gazdak is. Az értekezlet felhívására az alábbiakban számoltunk be:

Vikó Kálmán elnök megnyitván az értekezletet, elsőnek Balázs Gyula iparkamarai segédtitkár tartotta meg előadását azon tapasztalatairól, melyeket a magyarországi tőzsdék tanulmányozása alapján szerzett.

Erdély speciális földrajzi fekvése, kereskedelmi forgalma, szokásai, a magyarországitól eltérő jogi élete, stb. szükségessé teszik Erdélyben egy tőzsde felállítását, mely intézménynek helyül Kolozsvárt tartja legjobbnak, mint Erdély vezető városát.

A tőzsdét választott bíróság intézményével tartja összekötendőnek, éppen azért, mert Erdélyen kívül eső tőzsdei vál. bíróság speciális viszonyaink ismereteinek hiányából kifolyólag — nem tud oly aláspontra helyezkedni, mely a jogkereső gazda és kereskedő közönség kívánalmait kielégitené.

Áttért ezután a tőzsde felállításával kapcsolatos kiadások ismertetésére. Információ alapján 20-25 ezer kor. kiadást számít évenként, mely összeg fedezetet nyerne részben (16.000 kor.) a tagdíjakból már az első évben. Továbbá a kottirozások, bírói illetékek, szakértői eljárások, stb., stb. útján is megtérülne a kiadások egy része. A fennmaradó hiányt a várostól kérné segély gyanánt.

A tagdíjakat 80 koronában véli megállapíthatónak, a látogatási díjat pedig évi 40 koronában.

Ezek után a tőzsde mivoltáról beszélt és véderedményben oda jutott, hogy az erdélyi részekben, együttesen bőségesen van olyan jelentős vállalat és vállalkozás, melyek a kolozsvári tőzsdét táplálni elegendőek és amelyeknek érdekei a tőzsde felállítását szükségessé is teszik. — A tőzsde maga köré vonja a tőkések és Kolozsvár a kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő hely a tőzsdének, mert van vetőmag vizsgáló, borvizsgáló, vegy kísérleti állomása, vasuti üzletvezetősége, posta igazgatósága, stb., melyek mind szükségesek, hogy a tőzsde közelében legyenek.

Arra vonatkozólag, hogy a vidéki tőz-

dék — és így a kolozsvári is — a budapesti tőzsde forgalmát decentralizálnak és annak viagtorgalmi jelentőségét csökkentenék, csakis a németországi tőzsdék példáját hozza fel, hogy a vidéki tőzsdék a bérleti tőzsde viagtorgalmára és világi jelentőségére nem vonnak karos betoyassal, hanem azok egyenként az illető vidék gazdasági életére igenis hasznos betoyassal vonnak. Itt is tenet inkább Erdély közgazdasági életének élekedő életére is hasznosan hatni, mint a budapesti tőzsde viagiás jelentőségére karosan. Itt u. i. inkább olyan vállalatokat és egyeket fog a tőzsde maga köré vonni, amelyek, vagyis akik eddig tőzsdei ügyekkel nem foglalkoztak.

Nézete szerint a kolozsvári tőzsdének elsősorban aruk jegyzésére kell kiterjednie s csak másodsorban értékek jegyzésére.

Az emondotak alapján a következő javaslatot terjesztette az értekezlet elé, melyet az el is fogadott.

1. Mondja ki az értekezlet, hogy az erdélyi részekre szörolag Kolozsvári tervbe vitt áru- és értéktőzsde létesítését közgazdasági szempontból szükségesnek tartja, a létesítés iránt megindult mozgalmat erkölcsileg és anyagilag támogatásra érdemesnek ajánlja.

2. Ez érdekekben felkéri a tkts. Tanácsot, tegyen a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé javaslatot a tervezett kolozsvári áru- és értéktőzsde erkölcsi és anyag támogatásának kinyerése céljából.

3. Kérjen a Tanács a felállítandó tőzsde anyagi segélyezésére 10 éven át évi 4000 kor. segély folyósítására felhatalmazást, mely az évi költségvetésbe rendszeresen beállítandó volna.

4. Kérjen felhatalmazást arra, hogy a helybeli kereskedelmi és iparkamarával, továbbá az Erdélyi Gazdasági Egyesülettel karöltve a tőzsde megalakításában és a választott bíróság szervezése iránti kormányengedély kieszakölése körül erkölcsi súlyáva közrejárhasson.

Dr. Seyfried Károly gazd. akad. tanár volt az első felszólaó. A tőzsdét három csoportba osztályozza: nagy, közép és kis tőzsdék csoportjára. Nagynak nevezi azon tőzsdét, melyeken a nemzetközi kereslet és kínálat találkoznak. Kis tőzsdéknek azokat, amelyek a helyi forgalmat bonyolítják le, csupán helyi vásár jellegűek. A harmadik a közép tőzsde e között a kettő között áll. Hogy azonban valamely tőzsde középtőzsde legyen, ahhoz megkivántatik, hogy az valamely speciális áru által kitűnjék. A kolozsvári tőzsdét középtőzsdének tartja minősíthetőnek, miután a kolozsvári tőzsde Erdély speciális terményeinek lesz minden bizonyonnyal értékesítő központja.

A gazdasági termékek közül első sorban is a lóheret emeli ki, melynek eladása már is Kolozsváron kezd koncentrálni, a minősége pedig kitűnő az erdélyi lóhernek, csupán csak fel kell hívni rá a külföld figyelmét. Felhívja az erdélyi gyümölcsök finomságát, zamatoságát például, hogyha ezekből eddig jó termés volt, az csapás számba ment, mert az árakat levette, értékesíteni nem lehetett, mert alkalom és mód nem volt rá megfelelő, hogy a kiváló minőségű gyümölcstermésünket értékesítsük akkor, mikor a budapesti kereskedelmi bank aukciói kapcsán, a miénkhez képest gyenge gyümölcsből milliókra menő forgalmat csi-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kszelők és finom angol és francia szobkendők.

Női len és chifon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fia és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda!

fehérnemű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, val mint mindenféle ágyhuzat csak szerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajta és nagyságu szalon, ebédő és futószőnyeg, gyapju és csipkegönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedül

tőráktára.

nált. Harmadik speciális gazdasági terméknek felemlítette a bort. Az erdélyhegyaljai bor u. i. a világ első bora, a tokaji bor után jön mindjárt, de nem ismerik sehol eléggé.

Reflektált ezután az előadásra. Tulzottnak tartja a kiadásokat és redukálnak, majdnem felére a tagdíjakat. Kifogásolja, hogy a mostani alapszabály tervezet szerint, gazdák nem lehetnek a tőzsdének tagjai, csupán csak üzletet köthetnek a tőzsdén és az E. G. E.-nek e tárgyban történt korábbi állásfoglalását ismerteti, hogy t. i. az agrár érdekek éppen olyan arányban legyenek a tőzsdében képviselve, mint a merkantilisták érdekei. Ugyancsak az E. G. E.-ben elhangzott azon proposíciót ajánlja, az értekezlet figyelmébe, hogy az összes érdekkörök nemcsak privátim, hanem hivatalosan is bevonandók legyenek a tőzsdébe. Intézetek Szövetségének a mozgalmába való bevonását ajánlja az értekezletnek. A szövetség szívesen csatlakozna. Részvényeiknek és értékpapiraiknak jegyzése által, több millió korona értékű papír jönne forgalomba.

Hogy a tőzsde életképesége még jobban biztosítva legyen, szükségesnek tartaná, hogy a város indítson egy újabb akciót a mezővárosi és szilágysági vasút mielőbbi kiépítése céljából.

Miklós Ármánd, az «Erdélyrészi Pénz Gámnán József iparkamarai titkár reflektál első sorban is a dr. Seyfried Károly felszólalására és kijelenti, hogy az alapszabály még módosítható, mert ez csupán egy kereskedelmi tőzsde normája, amelyet a viszonyokhoz mérten még úgy is módosítani fognak. Nem foglalkozik ezért a részlet kérdésekkel, örül, hogy elvben az értekezlet a tőzsde felállításához hozzájárul.

Tamási István a fősúlyt az árutőzsdére óhajtja fektetni. Az E. G. E. csatlakozását rendkívül nagyfontosságúnak tartja terménykereskedelem szempontjából.

Tokaji László szólalt fel ezután és javasolta, hogy az értekezlet egy szűkebb bizottságot küldjön ki a szervezeti szabályok elkészítése céljából, hogy a város elkész tervet nyújtva azután a végleges megalkulás mielőbb megtörténhessen.

Dr. Szentkirályi Ákos hozzászólása után az elhangzottakra Balázs Gyula előadó válaszolt még röviden, miután az elnök kijelentette, hogy az értekezlet Balázs Gyula javaslatát egyhangúlag elfogadja és azt a dr. Seyfried Károly felszólalása szerint módosítva, illetve kibővítve terjeszti a városi tanács elé.

Ezután az értekezlet véget ért. Ennyiben áll ma a tőzsde alakulásának az ügye. Az alapszabályokat nem közöljük még, mert úgy is változásokon fog keresztül menni. Minderről annak idején majd beszámolunk.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Méhészeti tanfolyam.* A m. kir. földmivelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen létesített mintaméhesen az erdélyi kisgazdák számára 1912 május 6. tól május 24.-ig tanfolyam fog tartatni. A tanfolyam résztvevők ellátási segélyképen napi 2 koronát kapnak. Ezen kívül a szegénysorsu és távollakó hallgatók utiköltség megtérítésben is részesülnek. A résztvenni szándékozó felbivatnak, hogy bélyegmentes kérésüket az Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltséghez címelve a Marostordavármegyében lakók közvetlenül Marosvásárhelyre a Szilágvyármegyeiek Buchwein Béla kirendeltségi megbízott címére Zilah a Kolozsvármegyeiek dr. Csérer Kajos kirendeltségi megbízott címére Kolozsvár, a Kisküküllő vármegyeiek Beliczay Sándor kirendeltségi megbízott címére Dicsőszentmárton, a Tordaaranyos vármegyeiek Mayerffy György kirendeltségi megbízott címére Torda, az Alsó-

* Mult számunkra késve érkezett. Szerk.

fehér vármegyeiek Putnok József kirendeltségi megbízott címére Nagyenyed, a Háromszék vármegyeiek Benkó Pál kirendeltségi megbízott címére Sepsiszentgyörgy, a Csik vármegyeiek Kiss Ernő kirendeltségi megbízott címére Csikszereda, az Udvarhely vármegyeiek Székelyhidy Viktor kirendeltségi megbízott címére Székelyudvarhely mielőbb nyujtsák be.

Az állategészségügyi törvények revíziója. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter elrendelte az állategészségügyi törvény revízióját s annak keresztülvitelével Kakucs György dr. miniszteri osztálytanácsost bízta meg. A revízió tervezetének felülvizsgálatával küjön e célra alakított bizottságot küldött ki Csabay Béla miniszteri tanácsos, az állategészségügyi főosztály főnökének elnöklése alatt.

A gazdasági egyesületek segélyezése. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter nem egy ízben jelentette már ki, hogy a magyar mezőgazdaság fejlesztéséhez nélkülözhetetlen dolognak tartja a gazdasági társadalmi tevékenységet s éppen azért annak nagy jelentőséget tulajdonít; kormányzati programjának ez okból egyik sarkalatos pontja a gazdasági társadalmi tevékenység fejlesztése s mindenek fölött elismerés illeti most meg azért, hogy a gazdasági társadalmi tevékenység fejlesztésére szolgáló anyagi áldozatokat legutóbb rendszeressé tette. A gazdasági társadalmi tevékenységnek a legfőbb szervei a vármegyei gazdasági egyesületek voltak és azok most is. A gazdasági egyesületeknek anyagi ereje azonban nem áll arányban azokkal a feladatokkal, amelyek betöltését az egyesületektől várják. Lekezdés, hozzáértés bőven akadna a gazdasági egyesületek falain belül, de rendszerint a kivételhez szükséges pénz hiányzik. A földmivelésügyi miniszter most azáltal segítette a gazdasági egyesületek helyzetét, hogy az állam iköltségvetésben nagyobb összeget vett fel, amelyből 10 éven át állandó rendszeres évi segélyben fogja részesíteni az összes gazdasági egyesületeket. Nem mind egyik gazdasági egyesület kap egyforma segélyt. A miniszter mindenekelőtt jelentőségükhöz mérten, a gazdasági egyesületeket csoportokba osztotta. Az első csoportbeliek évente 7000, a második csoportbeliek 5000, a harmadik csoportbeliek 3000 és végül a negyedik csoportbeliek évi 2000 korona állami segélyt fognak kapni. Magától értetődik, hogy magasabb rangosztályba segélyezés szempontjából azokat az egyesületeket sorozta a miniszter, amelyeknek a működési területe mezőgazdasági szempontból jelentősebb vidékekre esik.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Külföntetés.** Ó felsége, Tangl Ferenc dr. egyetemi nyilvános rendes tanárnak, az állatleltani és takarmányozási kísérleti állomás vezetőjének a mezőgazdasági kísérletügy terén kifejtett buzgó és eredményes működése elismerésül a m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta.

— **Kinevezés.** A király Jablonowski Józsefet a budapesti rovtartani állomás igazgatóját, a kísérletügyi személyzet egyesített tiszti létszámában a VI. fizetési osztályba nevezte ki.

— **Dohánytermesztők küldöttsége a pénzügyminiszternél.** Desseffy Aurél gróf az O. M. G. E. dohánytermesztési bizottságának elnöke vezetésével a dohánytermesztők küldöttsége tisztelt m. hó 29.-én Teleszky János pénzügyminiszternél és átnyújtotta neki azt a memorandumot, amelyben az OMGE. a dohánytermesztés bajai orvoslására vonatkozó ama kívánságokat sorolja fel, amelyeket úgy az országgrészi értekezletek, mint az OMGE. dohánytermelési bizottsága által összehívott országos értekezlet a bajok kiküszöbölésére

alkalmasnak tartott, Desseffy Aurél gróf fejtette ki a miniszter előtt az országos mozgalom indító okait, kérve a minisztert, hogy a kívánságokat honorálja. Teleszky János pénzügyminiszter kijelentette, hogy iparkodni fog a rendelkezésére álló eszközökkel odahatni, hogy a kincstár és a termelők érdekeinek összeegyeztetésével a dohányárak felemeltesse. A küldöttségben résztvevő dohánytermesztők élénk tetszéssel jutalmazták a miniszter ezen kijelentését és a legjobb reményekkel távoztak. E tárgyban az E. G. E. is intézett felterjesztést Feleszky János pénzügyminiszter urhoz.

— **A vármegyei gazdasági egyetemi elnökök értekezlete.** Az OMGE. a vidéki gazdasági egyetemi elnökeket értekezletre hívta egybe a mult hétre, hogy a földmivelésügyi miniszter ur által engedélyezett 200 ezer koronának felhasználási és elszámolási módjában egyöntetűen állapodjanak meg. Az értekezleten Károlyi Mihály gróf elnökölt. Megnyitójában ismertette az okokat, amelyek indító okai voltak a miniszter ur ezen elhatározásának. Hosszabb vita után az értekezlet abban állapodott meg, hogy a segélyezendő gazdasági egyesületeknek központi szervezetét, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének az intézőbizottságát kéri fel, hogy a tagjai sorából küldjön ki egy szűkebb bizottságot abból a célból, hogy egy egységes működési program tervezet és egyesületi számviteli mintát készítsen. Ha ez elkészült akkor ismét értekezletre gyűljenek egybe. Az értekezlet tagja Károlyi Mihály gróf vezetése alatt, küldöttségileg tisztelegtet a földmivelésügyi miniszter urnál.

— **Országos gazdanagygyűlés Siófokon.** A Magyar Gazdaszövetség június 19.-én Siófokon tartandó országos gazdanagygyűlése iránt fokozatosan növekszik a gazdaközönység érdeklődése. Minap kezdte meg a Gazdaszövetség a meghívó körlevelek szétküldését, melyekben arra kéri a falusi előjáróságokat, lelkeseket, tanítókat, jegyzőket és falusi szervezeteket, hogy már most kezdjék meg a Siófokra kiránduló csoportok szervezését, mert alig lesz még egy ilyen kitűnő alkalma a falusi gazdaközönységnek, hogy a Balaton vidékét megismerje. Kedvezményes utazással és oly eseménnyel kapcsolatos a kirándulás, mint az országos gyűlés, melynek hatalmas méretei tud fogják szárnyalni az összes eddigi gazdanagygyűléseket. A nagygyűlés részletes programját legközelebb ismertetik.

— **Külföldi tanulmányut komlótermesztők részére.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület július hónap 7-től 16-ig a hazai komlótermesztők részére Ausztria és Németország legjelesebb komlótermesztő vidékeire a komló okszerű termesztésének, kezelésének és eltartásának, valamint az értékesítési viszonyok és a külföldi termés kilátások tanulmányozása céljából Krolpp Hugó orsz. képvis. titkár vezetésével társas tanulmányi kirándulást rendez. A tanulmányut költsége Budapestről mindvégig a vasut II. osztályát használva, fejenként 240 korona. Akik Ausztriában és Németországban III. osztályon kívánnak utazni, azok 200 koronát fizetnek. Az ebéd, vacsora és bérkocsi költséget minden résztvevő igényeinek megfelelően külön viseli. A tanulmányuton 30 egyén vehet részt. A jelentkezéseket legkésőbb április 30-ig kell beküldeni az OMGE. titkári hivatalához (Budapest, IX. Köztelek-utca 8.) a részvételi díj első 50 koronás részletének melléklésével.

— **Székely muskotály kukorica tudom,** hogy van és Erdélyben többfelé tenyésztik, de nem ismerem a fajta előállítását. Mivel most dolgozom a »Magyar kukoricafajták« bemutatásán, tisztelettel kérem azon erdélyi igazdatársaimat, akik evégből felvilágosíthatnának. Tudni óhajtom, hogy ki nemesítette? Hol kapható fajtisza vetőmag? Szíves értesítést kér: Péterfy Tamás író. Budapest, IX. Köztelek.

— **Borhamisítási ítéletek Franciaországban.** Nálunk szeretnek arra hivatkozni bizonyos körök, hogy a fejlett kereskedelmi érzelkekkel bíró franciák távolról sem oly szigorúak a borhamisítási ítéletek meghozatalánál, de vizsgálatok megindításánál sem. Ezzel szemben mi meg azt tapasztaljuk, hogy míg nálunk hónapok is elmúlnak, anélkül, hogy a nagyközönség holmi borpancsolók elítéléséről tudomást szerezne, addig odakünn minden száma a borászati lapoknak (ép úgy, mint a német lapok) nem is egy, de egész sorozatát közlik az ítéleteknek. Így a Rev. vit. utolsó száma csak egy törvényszék területéről a következő csokorba kötötte az ítéleteket. Így a bordeaux-i törvényszék elítelt egy preignaci kereskedőt két havi fogságra, 3000 frank pénzbüntetésre, egy talencei borkereskedőt 2 havi fogságra és 2000 frank pénzbüntetésre, így továbbá pedig még egy borászati cikkek gyűjteményét 1000 frankra. Ugyanott a feljebbviteli bíróság elítelt egy bordeaux-i kereskedőt 2 havi fogságra, 2000 frank pénzbüntetésre és 500 frank kártérítésre és egy libonnei termelőt 2 havi fogságra és 1000 frank pénzbüntetésre. Nem tréfálnak bizony másutt sem azokkal, akik tisztességtelen módon akarják a becsületes termelők és kereskedők existenciáját megnehezíteni.

— **A római intézet áprilisi jelentése.** A római nemzetközi mezőgazdasági intézet most közzétett áprilisi havi jelentése elsősorban az őszi vetések állásáról számol be az északi földgömb országában. Az intézethez április közepéig beérkezett hivatalos adatok szerint a gabonavetések általában kijelölően teleltek, az Északamerikai Egyesült-Államokban és Japánban azonban a múlt év hasonló időszakához képest némi visszaesés mutatkozik. A legutóbbi tíz év termésének átlagát 100-nak véve, a vetések jelenlegi állása alapján várható idei buza-termést az Egyesült-Államokban 93.6-ra, a rozstermést 97.7-re becsüli a római intézet, de ez a becsülés természetesen még sok változásnak van a tavaszi időjárás viszonyosságai folytán alávetve. A tavaszi vetések rendszeresen folynak valamennyi országban, ahonnan a római intézet jelentést kapott, bár itt-ott a sok csapadék és a késői fagyok hátráltatták a tavaszi munkálatokat. Végül az argentinai tengertermés végleges eredményét 75.15 millió métermázsában, Ausztrália ideai buza-termését pedig 19.8 millió métermázsában jelöli meg az intézet, amely áprilisi bulletinje végén a horvát-szlavonországi 1911. évi állatszámolás eredményeit közli és arról is beszámol, hogy az osztrák földművelésügyi miniszterium az intézet kérelme értelmében áprilistől novemberig a vetések állásáról havonként kétszer, minden hó elején és közepén fog jelentést küldeni a miniszteri gazdasági tudósítói kartól bekérendő adatok alapján.

— **A Földhitelintézet a gyümölcsfatermesztésért.** A Magyar Földhitelintézet a hazai gyümölcsfatermesztésnek előmozdítása céljából községi faiskolák útján ebben az évben is egy 600 koronás, két 400 koronás és tizenhét 200 koronás díjat tűz ki olyan tanítók jutalmazására, akik faiskolát kezelnek és a fatermesztés terén jelentékeny sikert képesek felmutatni. A díjakra pályázhat minden magyarországi faiskolát kezelő néptanító, valamint községi kertész, aki a faiskola kezelésén kívül a népközpontban a gyümölcsfatermesztést hivatászerűen tanítja és a tanítványainak eredményeként községében és annak vidékén a mezes gyümölcsfatermesztés terén sikert ért el. A pályázati kérvények folyó évi május 15-ig nyújtandók be az illető kir. tanfelügyelőkhöz, aki azokat véleménye kíséretében a földművelésügyi miniszteriumhoz terjeszti fel. A pályázó tanítók egykoronás béléggel ellátott pályázati kérvényeikben faiskolájuk vázlatos rajzát, részletes leírását, az abban található ötletek és események kimu-

tatását mellékelni kötelesek. A jutalmakat a földművelésügyi miniszterium elismerő okmány kíséretében adományozza.

— **Tejet és tejtermékeket értékesítő iroda.** A kisgazdák, messze a városi forgalomtól, a házuknál felesleges mennyiségben lévő tejet nem tudják kellőképpen értékesíteni, ha csak szövetkezetbe nem tömörülnek. Még nagyobb községekben is nehézségekde ütközött eddig a tejszövetkezet megalakítása és vezetése s ezért ha valahogy meg is alakult a szövetkezet, rövid élet után nem egyszer kiment. Az országos tejjgazdasági felügyelőség ellenőrzése alatt mostan Lutter Béla egy «tejszövetkezet, tejszarnokszervező, tej és tejtermékeket értékesítő irodát» nyitott. Az iroda teljesen díjtalanul végzi a szervezési munkálatokat a községekben és ahol tejszövetkezetet alakítani nem lehet, ott tejszarnokot állít fel, teljesen ingyen, a mosonmegyei tejszövetkezetek módjára, melyeknek prosperálása országos hírű. Igen ajánljuk a gazdakörök figyelmébe az iroda működését, ahonnan egyszerű megkeresésre kimerítő tudósítást és tájékoztatást nyújt az iroda vezetője, Lutter Béla Budapest, I. Fehérvári-ut 16/B. IV/2.

— **Középeurópai komlótermelők szövetségét központja.** Az égeri, csehországi komlótermelő egyesület kezdeményezésére május 5-én és következő napjain kongresszus lesz, melyen Középeurópa minden nemzetének komlótermelői fognak résztvenni. Ezen a kongresszuson a komlótermelők érdekeinek védelmére megalakítják a középeurópai komlótermelők szövetségét központját, mely a komló áralakulása érdekében nyilván fogja tartani nemcsak Európa, de az egész világ komlótermését és előzően világszerte szervezi a komló várható termésbecslését. Erre az értekezletre a magyarországi komlótermelőket szintén meghívták. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a magyar komló kezd a világkereskedelemben az öt megillető helyre jutni. A saazi komlóvásár hivatalos értesítőjében olvassuk, hogy a legutóbbi vásáron néhány száz bal magyar komló adatott el. Az átlagos ár 6—700 korona között váltakozott.

— **Gyümölcsészeti előadás.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület gyümölcsészeti szakosztályának múlt héten tartott ülésén dr. György István a gyümölcsökön tartott rendkívül érdekes és kerigazdasági szempontból nagyon fontos előadást. Előadását bemutatókkal kísérte és különböző gyümölcsökön (gelée) ízlelés útján bírálatra is bocsátotta. A hullott gyümölcs feldolgozása a kertgazdaságban fontos szerepet játszik, annál is inkább, mert egy oly ipari cikket hozhatunk általa forgalomba, amely úgy is mint néptáplálék és úgy is mint a gyümölcsös melléktermékre nagy horderejű. György bemutatta az általános ismert birskocsonyán kívül az alma, körte, cseresznye, meggy és egyéb kitűnően sikerült gyümölcsökön is, amelyek általános elismerésben részesültek. Az előadás után Anqval Dezső igazgató több, későn érő almafajtát mutatott be és izeltetett meg.

— **Gazdatisztek gyűlése.** A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlést Széchenyi Emil gróf elnöke alatt. Megelőzőleg az egyesület választmánya ülésezett, amelyen előterjesztésre került Jeszenszky Pálnak az igazgatói tisztségről való lemondása. Jeszenszky azonban a választmány egyhangú óhajára visszavonta lemondását. Az egyesület rendes évi közgyűlést Széchenyi Emil nyitotta meg, a megnyitó után Jeszenszky Pál kir. tan. igazgató számolt be az egyesület múlt évi munkásságáról. Beszámolt részletesen a nyugdíjintézet fejlődéséről, tagmozgalomról, A taglétszám 1189. Az állasközvetítés szervezéséről a társaságokkal való viszony ápolásáról, a gazdatiszti körökről. A beszámoló je-

lentést egyhangulag jóváhagyták. A számadások egyhangú jóváhagyása után a jövő évi költségvetést állapította meg a közgyűlés. A választások során választmányi tagokul Bedő Bélát (uj), Hazai Győzöt, K. Ruffy Pált, Baly Kálmánt, Förster Lajost, Kokas Józsefet, Seligmann Kelemt, Váralyai Ferencet, Vimmer Kálmánt, ifj. Lakner Lászlót választották meg. Az indítványok során e határozattal, hogy felkérjük a földművelési minisztert, hogy a gazdasági kvalifikációt tegyék egyenrangúvá a jogi képzéssel. Ezután a mezőgazdasággal és erdőszéttel foglalkozók nyugdíjintézete tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentésből kitűnik, hogy a nyugdíjintézet tiszta vagyona jóval meghaladja a 800 ezer koronát.

— **Országos baromfi kiállítás.** A Szeged-vidéki Baromfi- és Házinyulteryésztők Egyesülete októberben Szegeden országos baromfi-, galamb- és házinyulkiállítást rendez. E kiállítás keretében bemutatják a mesterséges keltetést keltőgéppel és nevelést nevelővel. Eddig már nagyon sok egyesületi érem és pénzdió áll a kiállítási bizottság rendelkezésére. A kiállításra vonatkozó tájékoztatókat legközelebb már szét is küldik a tenyésztőknek. Felvilágosítással szívesen szolgál az egyesület titkára Vogel Antal — Szeged.

— **Az utasok kézipodgyászai.** Mint a Bud. Lev. értesül a máv. igazgatósága rendeletben utasítja az állomásvezetőket annak ellenőrzésére, hogy az utasok a jövőben csak annyi kézipodgyászt vihessenek magukkal a személykocsikban, amennyi saját ülőhelyük felett és alatt elférhet. A rendelet értelmében tehát az ülőhelyeken és folyosókon nem szabad podgyásokat elhelyezni. Kedvezésben csak a III. osztályu utasok részesülnek, kik annyi szerszámot és egyéb kézi-olmit vihetnek magukkal, amennyit a gyakorlati emberek magukkal szoktak hordozni. A rendelettel a máv. részben az utasok kényelmét óhajtja biztosítani, részint pedig a saját bevételeit óhajtja növelni.

— **Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 18-án Aradon, saját székházában második igazgató választmányi gyűlést tartott.** Az ügyvezető titkár által előterjesztett jelentés beszámolt az egyesület által a tél folyamán rendezett gazdasági előadások, felolvasások és háziipari tanfolyamok, továbbá az Aradon tartott tenyésztőkavasár eredményével. Tervbe van véve továbbá a következő hónapokban 3 községben szarvasmarha díjazás és egy esetleg két községben tenyésztői díjazás, amit a választmány helyesléssel vett tudomásul. A földművelésügyi miniszter által az egyesület adminisztrációs kiadásainak fedezésére engedélyezett államsegély mikénti felhasználása iránt a választmány az elnök javaslat értelmében döntött s elhatározta az egyesület, hogy a szóban forgó segély kiutalványozásához kötött feltételeket elfogadja. A baromfi kolera elleni védoltáshoz szükséges szűrő előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó miniszteri leirattal kapcsolatosan elhatározta az egyesület, miszerint felír a miniszteriumhoz az iránt, hogy a sertésvész elleni Hutyra-féle oltó anyagot is nagyobb mértékben termeltesse az állam, miután az jelenleg csak nagyon korlátozott mennyiségben áll a gazdák rendelkezésére. A Komáromban létesítendő műtrágyavár érdekében az ottani gazdasági egyesület által tartandó értekezletre a választmány az egyesület képviselőjében ügyvezető titkár küldte ki. A tagszaporodás 136 új taggal bővült ki. Végül az elnök javaslat alapján egy bizottságot küldött ki a választmány, melynek feladata lesz javaslatot tenni arra nézve, hogy az egyesület 50 éves fennállásának emlékét mikor és milyen formában ünnepelje meg.

— **A modern homokórtökösítés kiterjedt iparrá fejlődött,** mely mint fő, mint mellék-iparként úgy is igea jövedelmező s egyszerűen lehetősé teszi az olcsó ópitkezési anyag be-

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

Korneuburgban, Wien mellett.

az osztr.-magy. cs. és kir., a román kir. és bolgár kir. udvaroknak állatgyógyásza i cikkeiben szálítójá, szabadalomtulajdonos, kerületi gyógyszerész

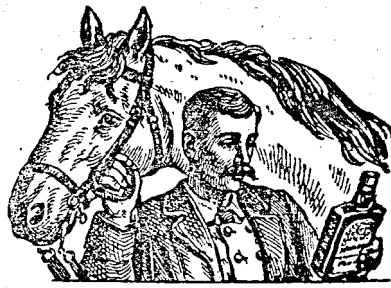
**KWIZDA-féle
RESTITUTIONS-FLUID**

mosóvíz lovaknak.

Ára egy üveg 2 korona 80 fill.

50 év óta használják udvari állatokban és versenystállóknak, nagyobb megerőltetések előtt és után erősítő szer az erő visszaszerzésére, továbbá az izmok merevsége esetében stb., a lovakat a trainingben erőpróbákra képesíti.

Cimke- és csomagolás védve; valódi csak a fent látható védjeggyel.

**Kwizda-féle
békavarkenőcs** lovak és szarvasmarhák számára, 1 tégely . . . 2 kor.

Blister,

szürke, erős bedörzsölés, 1 tégely 2 kor.

Patakenőcs,

merev és törődött paták megvédésére, 1 szelence à 400 gr. K 2 50 fill.

Pataragasz,

mesterséges pataszaru, 1 rudacs / 1 kor. 60 fill.

Kwizda-féle Kresolin-kenőcs patakonzerváló szer, 1 szelence à 1/2 kiló . . . 2 kor. 20 fill.

Köllika-pilulák, lovak és szarvasmarhák számára, 1 szelence 3 kor. 20 fill., 1 karton 1 kor. 20 fill.

Gillszta-pilulák, lovak számára, 1 bádogszelence ára kor. 3 20, 1 karton kor. 1 20.

Hashajtó-pilulák, lovak számára (Physie), 1 bádogszelence 4 korona. 2660 I.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve és naponkénti postai szétküldés a főraktár által: Kwizda Ferenc József cs. és kir. udvari száll., kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Wien mellett.

CEMENTTETŐCSEREPEK, 2681 II.
CEMENTTÜRTÖMBÖK,
CEMENTFALAZÓTÉGLÁK,
cementlapok,
alag és csatornázási csövek, lépcsők,
kerítésoszlopok, határkövek stb. stb.
legelőnyösebben

Dr. GASPARY

GÉPEIN ÉS FORMÁIN

állíthatók elő.

Legújabb ismertetési broszúra 443 sz. homok, kavics, bányahulladék, salak, stb., értékesítésére díjmentesen.

Különlegességi gépjármű,

Dr. Gaspary & Co Markranstädt,
Leipzig mellett. (Németország)

Homokmegvizsgálás ingyen.

10% azaz tíz százalék
díjvisszatérítést ad

Gazdák Biztosító Szövetkezete

mindazon biztosított tagjainak, kik 1911. évben akár egy, akár több évre nála jégkár ellen biztosítottak, ha 1912. évben ismét a Szövetkezethél fognak jégkár ellen biztosítani.

Igazgatóság:

Budapesten, VIII., Baross-utca 10.

Vezérképviselőségek: Arad, Budapest, Brassó, Debrecen, Kaposvár, Késmárk, Karlóca, Kolozsvár, Komárom, Losonc, Miskolc, Nagybecskerek, Pozsony, Szeged, Székesfehérvár, Temesvár.

Főképviselőségek: Békéscsaba, Dicsőszentmárton, Eger, Homonna, Ipolyság, Kassa, Kovászna, Kapuvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Nyiregyháza, Pápa, Pécs, Szabadka, Szombathely, Szekszárd, Tapolca, Veszprém, Zombor, ahol bővebb felvilágosítások kaphatók és biztosítási ajánlatok benyújthatók.

2008

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2666

Műtrágyát

Értékesítő

Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

Pinzgau

fajbika,

2 éves, szép állat,

eladó.

Megkeresések:

Farkas Sándor

ref. paphoz Fejérdre

(u. p. Kolozsvár.)

2736

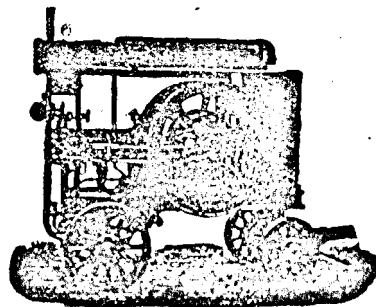
Elsőrendű BENZINLOKOMOBILOK

szolid és erős kivitelben

Warchalowski J. motorgyár magyarországi fiókja

Budapest,

VI., Váci-körút 37. szám.

Gyár:

Wien III., Paulusgasse 3.

Legrégibb speciális motorgyár. 3000 motorunk üzemben.

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és mérnöki látogatás díjmentesen.

Fekvő- és állóhengerű benzinmotorok, magasnyomású nyersolajmotorok.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

2086

I-szor
kevesebb
a gond,
II-szor
kevesebb
a munka,
III-szor
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
bordói keverék

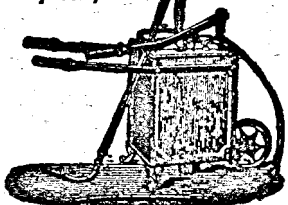
kész állapotban nagyon erősen tapad a nedves levélre is bármily harmatnál permetezhet vele. Semmi fűedke nincs
[Számítalan elismerő nyilatkozat!]

Gyártjuk az eddig Dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett **Rézkénport és bordói port is.**

FORHIN-gyártó, Budapest, VI., Váci-ut 93.

kérjen ingyen és bérmentve leírást.

A Heller-féle „KING“ gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép. az ecset munka 20-szorosát teljesíti,

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „King“ kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készülnek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King“ tömlővezetékekkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozás és előmunkálattal feleslegessé tesz.

Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.

Gyártók azonkívül: 2684

Pittore és Triumph nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyút asonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Meszelőm ára (teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két vagy háromágu (szórával) 60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER, Bécs, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1. Ké-jenek leírást. Képviselek kerestetnek.

KOLOZSVARI TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Irodák:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)

Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.

Áruraktári osztály a pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

Zálogház: Király-u. 3. szám alatt.

Betétet elfogad könyvecskére vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felemondás nélkül fizeti vissza.

Leszámit váltókat, kisorsolt és egyéb értékeket mérsékelt kamattal mellett. Jelzálogköcsönöket készpénzben ad

2004

ház- és földbirtokra

10-60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.

Jelzálogköcsönöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Értékpapirokat vesz és elad, ezek eladását közvetíti.

Utalványokat állít ki külföldi piacokra.

Árukra előlegel ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

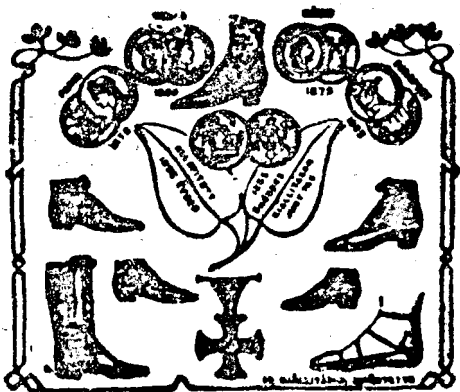
Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentgyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyben készült

FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

Számtartó-kulcsárt keresek,

30-40 korona havi fizetésre és teljes ellátásra.

Teljesen megbízható, józanéletű, szorgalmas, nőtlen és oláhul jól tudó fiatal emberek pályázatukat küldjék:

a kiadóhivatalhoz. 2651 I.

Eladó 2 darab igen szép, 7-8 éves

kis poni-ló

fekete és sárga színűek, hibátlanok.

Cím: a kiadóhivatalban.

2651 II.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Mádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Panyvakötöző Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-köcsönöket, szerzet konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egy-egy az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotokat, gyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadékkul alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetítem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiuck adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvár, FERENCZ JÓZSEF-UT 13. SZÁM ALATT.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége